

Македонска 22/VIII
11000 Београд
Србија
Тел: 011 3223 446
Факс: 011 3221 215
E-mail: secretariat@skgo.org
www.skgo.org
www.facebook.com/skgo.sctm
www.twitter.com/skgo_sctm

ЛОКАЛНИ ПЛАН управљања отпадом Општине Чајетина

• скраћена верзија •

Један од главних циљева општине Чајетина јесте да до 2021. године постане еколошка локална заједница, прва на територији Србије. Неко би рекао да је то, можда, преамбициозан циљ али ако имате могућности, ресурсе и знање, ништа није немогуће, посебно ако се узме у обзир то да је општина Чајетина у последњих 15 година пуно урадила на плану екологије.

Општина Чајетина је део Регионалног центра за управљање отпадом „Дубоко“ где, као једна од ретких локалних самоуправа, одлаже укупне количине сакупљеног комуналног отпада са наше територије. Радили смо на санацији дивљих депонија, започели смо изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода на Златибору, у плану су слична постројења у Чајетини, као и у мањим сеоским срединама где је концентрисан већи број становништва и где постоји потреба за мањим типом оваквих постројења.

Полазећи од чињенице да се становништво наше општине углавном бави делатностима као што су туризам и пољопривреда, општина Чајетина има обавезу да трајно реши питања чврстог отпада, отпада животињског порекла као и отпадних вода. Првенствено због развоја туризма, али и пољопривреде и сточарства који су у директној функцији туризма, где производња сухомеснатих производа генерише велике количине споредних производа животињског порекла које морамо на адекватан начин уклањати.

Све ово радимо како бисмо живели у квалитетној и што боље уређеној животној средини. Бројни туристи који долазе на Златибор и који посећују и остале знаменитости општине Чајетина постају све захтевнији. Они сигурно не желе да дођу у средину која није уређена, чиста и где еколошка свест није подигнута на највиши ниво. Управо сви поменути чиниоци развоја наше општине, захтевају озбиљан приступ теми као што је управљање отпадом.

У већем делу света управљање отпадом је веома добро регулисано, и штавише представља озбиљан бизнис. Мала по територији али веома успешна, општина Чајетина нема очекивања када је зарада по овом основу у питању, али циљ нам је да направимо систем који функционише и који је самоодржив гледајући на дуже стазе. Почетни корак, који доприноси остварењу задатих циљева, јесте изградња модерног рециклажног дворишта и успостављање функционалног система примарне селекције отпада на месту настанка. Трудимо се да овај систем буде једноставан, добро организован и лак за примену. Међутим, као и у свему потребна је добра сарадња и разумевање свих нас који овде живимо и радимо како би нови систем сакупљања отпада заживео и дао очекиване резултате.

Учимо на искуствима скандинавских земаља, пре свега Шведске, која је лидер у овој области, и наша велика подршка уз Сталну конференцију градова и општина при изради овог плана. Трудимо се да све што смо амбициозно планирали и остваримо, да оправдамо поверење грађана, посетилаца и сарадника јер ово је план којим се улаже у будућност свих нас!

С поштовањем
Председник општине
Милан Стаматовић

Спровођењем овог Плана о управљању отпадом на територији општине Чајетина пружамо наш допринос одрживом друштвеном развоју. План је фокусиран на спречавање стварања отпада, сигурно управљање свим врстама отпада и поновно коришћење отпада као ресурса.

План управљања отпадом општине Чајетина и Одлука о управљању отпадом су документи који су усклађени са Регионалним планом о управљању отпадом и са републичким и европским законодавством.

Тим за израду Плана узео је у обзир све специфичности општине Чајетина и сугестије које смо добили у отвореном дијалогу са великим бројем заинтересованих група, становника и туриста. Од изузетно великог значаја нам је била и стручна помоћ домаћих и шведских консултаната.

Најважније информације можете пронаћи у Плану управљања отпадом општине Чајетина. Анекси садрже мноштво чињеница и прикупљених информација.

За оне који желе брзо да стекну увид у садржај Плана, најважнији делови су сажети у скраћену верзију Плана а налазе се и у **Прилогу Г - Резиме акционог плана - мере и активности** као и у - **Прилогу Д Имплементациони план**, који су доступни на сајту Општине Чајетина у оквиру Локалног плана за управљање отпадом општине Чајетина.

Директор
КЈП „Златибор“ Чајетина
Срђан Пантовић

Ми смо прихватили изазов

Тим за ревизију Локалног Плана управљања отпадом општине Чајетина

ЧАЈЕТИНА ЕКОЛОШКА ОПШТИНА ДО 2021. ГОДИНЕ

У својим стратешким и развојним документима, поставили смо амбициозан циљ да до 2021. године постанемо еколошка општина. Под тим се подразумева да успоставимо потпуну контролу над свим врстама отпада на целокупној територији општине.

Циљ нам је да:

- изградимо рециклажно двориште и рециклажно острво;
- успоставимо примарну селекцију отпада на целој територији општине;
- смањимо количину биоразградивог отпада у укупном комуналном отпаду;
- изградимо систем за безбедно управљање отпада који припада посебним токовима и
- стално едукујемо становништво о утицају отпада на човека и животну средину.

Да би се кренуло ка постизању договорених циљева, те да би се остварили дефинисани резултати, кроз реализацију описаних програма радна група за израду Плана управљања отпадом дефинисала је следеће мере и активности.

Мера 1. Јачање техничких и људских капацитета

Јачање техничких и људских капацитета КЈП „Златибор“ подразумева обезбеђење одговарајуће стационарне комуналне инфраструктуре, редовно обнављање комуналне опреме (транспортна средства и посуда за прихват отпада на терену) и јачање људског ресурса (реорганизација, ново запошљавање, школовање...).

A1.1. Изградња рециклажног дворишта на територији општине Чаетина – у току 2021.

Рециклажно двориште је изграђен простор на који ће се на безбедан начин довозити све врсте отпада, прихватати у посебним контејнерима и ту предавати овлашћеним оператерима на коначан третман а у складу са законом.

A1.2. Изградња централне компостане – 2021.

Компостана је постројење за биолошки третман:

- "мокрог отпада" (зелени отпад из дворишта и са јавних површина, отпад од припремања хране, хигијенски улошци, пелене за једнократну употребу, употребљаване марамеце за једнократну употребу, пепео свих врста, опушци) отпадног муља из постројења за третман употребљаваних комуналних вода.

A1.3. Изградња рециклажног острва на локацији тржног центра у туристичком насељу Златибор – 2020.

- Рециклажно острво је простор који је изграђен за привремено прихват примарно селектованих врста отпада, који је складиштен у посебним посудама, а до упућивања на рециклажно двориште.

A1.4. Обезбеђење локације за безбедно одлагање инертног грађевинског отпада и инертног отпада од рушења грађевинских објеката – 2019.

- Грађевински отпад који настаје приликом градње или од рушења објекта (цигла, цреп, бетон, камен, шљака и сл.)

A1.5. Израда студије изводљивости (оправданости) за изградњу постројења за коначан третман отпада животињског порекла – 2019.

- Овој врсти отпада припадају остаци угинулих животиња или њихови делови који нису намењени ни безбедни за исхрану људи или животиња, као и конфискати. Ова врста отпада настаје и у објектима за узгој, држање и клање животиња, као и у објектима за производњу, складиштење и промет производа животињског порекла. На основу решења која буду дата у Студији изводљивости направиће се посебан план имплементације.

A1.6 Изградња пословног објекта КЈП „Златибор“ до 2019. године са следећим функцијама:

- управно административни простор,
- простор за смештај радионица за одржавање комуналне опреме, простор за гараже и контејнере,
- привремена прихватно претоварна станица за све врсте отпада које су у надлежности КЈП „Златибор“ (до изградње рециклажног дворишта), простор за складиштење агрегата за зимску службу за одржавање путева.

Мера 2. Изградња ефикасног и одрживог система селекције дневног отпада на месту настанка по принципу „суви отпад“ – „мокри отпад“ и предаја висококвалитетног сувог отпада у центар за завршну селекцију РЦУОД

Дефиниција дневног отпада – *Отпад који настаје свакодневно на свим локацијама, а може се одложити у стандардне прихватне посуде постављене у дворишту власника отпада или на јавним површинама – „дневни комунални чврсти отпад“*

A2.1. Примарна селекција дневног отпада на месту настанка по принципу „суви отпад“ – „мокри отпад“ у насељеном месту Чајетина, Златибор и деловима ушорених села (Мачкат, Сирогојно, Крива Река, Даутовац и Шљивовица)

Концепт управљања комуналним отпадом, предвиђен овим Планом, заснован је на систему примарне селекције по принципу „две канте“ – плава и зелена:

- отпад се разврстава на месту настанка, на нивоу домаћинства, установа и предузећа;
- садржај плавих и зелених канти одвојено се одвози до привременог претоварног места, убудуће рециклажно двориште, где га даље преузима РЦУОД на даљи третман;
- у насељима ће посебно бити распоређени жути контејнери намењени за одлагање стакла;
- отпад који се не може или не сме одлагати у плаве и жуте канте и контејнере, грађани односе у рециклажно двориште или рециклажно острво.

Зелена канта – за мокар отпад је посуда, канта или контејнер одговарајућег капацитета намењен за сортирање такозваних „влажних остатака” током примарне селекције што подразумева све компоненте комуналног отпада које се не могу рециклирати. Мокар отпад, до успостављања централне компостане, транспортује се до РЦУОД. Узимајући у обзир морфолошки састав отпада, у зелену канту ће се већим делом одлагати биоразградив отпад и мање количине осталих врста отпада, које нису погодне за рециклажу.

Мокри отпад представљају: сви биоразградљиви употребљавани материјали у домаћинствима – отпад од припремања хране, остаци биљног порекла који настају у двориштима и на јавним зеленим површинама, охлађен пепео свих врста, хигијенски улошци, пелене за једнократну употребу, употребљаване марамнице за једнократну употребу и опушци.

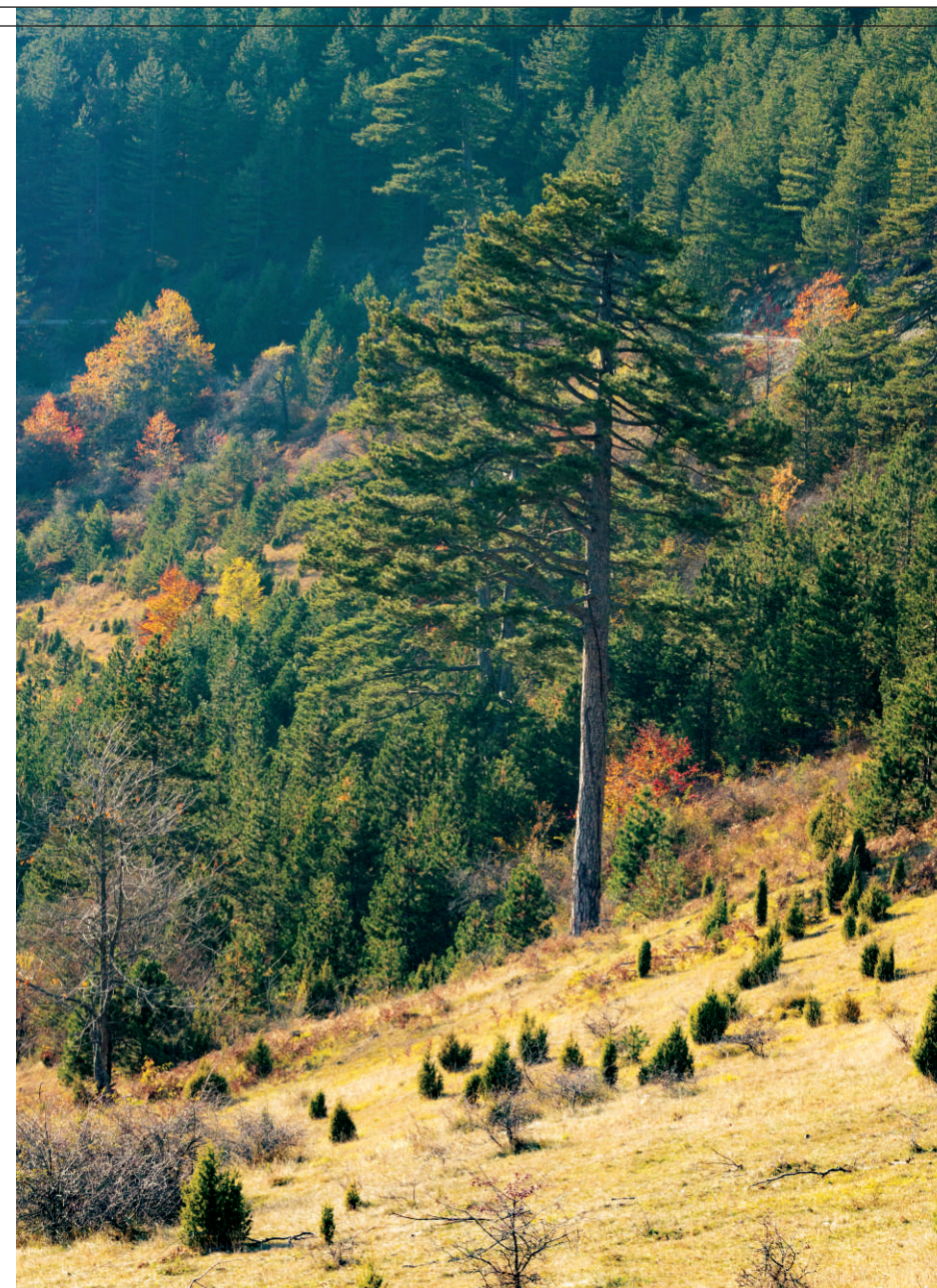

Плава канта – за сув, рециклабилан отпад (осим стакла) је посуда, канта или контејнер намењен за сакупљање рециклабилног отпада, осим стакла. У посуде плаве боје се одлажу све оне врсте отпада које могу имати неку употребну вредност у процесу рециклаже, а то је отпад који се може пласирати на тржиште Републике Србије, односно суви отпад. Комунално предузеће сакупља отпад из плавих канти, одвози га до претоварне станице (рециклажног дворишта), одакле га преузима РЦУОД и вози на завршну селекцију у РЦУОД.

Суви отпад представљају сви остали инертни употребљавани материјали који се свакодневно одбацују после употребе, а својим габаритима могу да стану у прихватну посуду од 240 литара (амбалажа, одбачена одећа, обућа, одбачено кухињско посуђе, картон, папир, новине, жилети, оловке и остали ситни предмети опште употребе...).

За издвајање стаклене амбалаже користе се **жути контејнери** за стакло (од 1,1 м³), који ће бити постављени на местима доступним станарима у насељима колективног и индивидуалног становања.

У зонама колективног становања, отпад се прикупља у контејнерима од 1,1 м³ и то у плавим контејнерима (суви рециклабилни отпад, осим стакла), зеленим контејнерима (остали, мокри отпад) и жути контејнерима (стакло). Препоручује се да, где је то могуће, контејнери буду постављени на местима која су доступна само станарима (наменске просторије, ограђени и закључани простори, дворишта зграда, итд.).

Отпад који није могуће или није дозвољено одложити у контејнере, отпад који припада посебним токовима, грађевински отпад, као и кабасти отпад, грађани су обавезни да доведу и одложе у рециклажно двориште или да ангажују КЈП „Златибор” да изврши услугу уз одговарајућу надокнаду.

A2.2. Примарна селекција дневног отпада на месту настанка на сеоском делу општине Чајетина (остала раштркана села и делови села из мере А2.1.)

На сеоском делу општине Чајетина дефинисана је фракција дневног отпада „комунални отпад са сеоског подручја“. Ову фракцију представља „суви отпад“ плус амбалажа од агрохемикалија, пелене за једнократну употребу и хигијенски улошци. Сеоско становништво ову фракцију отпада одлаже у заједничке контејнере распоређене дуж сеоских саобраћајница.

Отпад од припремања хране и зелени дворишни отпад користиће се за исхрану домаћих животиња или индивидуално компостирање.

A2.3. Сакупљање отпада у тржном центру Златибор

Специфични поступци селекције дневног отпада на месту настанка примењиваће се на простору тржног центра (висока фреквенција пешака и аутомобила, као и код великих угоститељских објеката).

За тржни центар се предлаже изградња рециклажног острва на ободу тржног центра на које ће власници угоститељских објеката (трафике, кафеи, ресторани, роштиљарнице, бутици...) доносити примарно селектоване фракције сувог и мокрог отпада.

A2.4. Метод, начин и динамика сакупљања отпада код привредних субјеката

Привредни субјекти отпад разврставају на суву и мокру фракцију на месту настанка, у посуде добијене од КЈП „Златибор“. Осим тога, планира се увођење додатне посуде за посебно издвајање стаклених боца код привредних субјеката који генеришу веће количине овог отпада. Сви привредни субјекти дужни су да посуде за отпад поставе на сопственим парцелама, приступачним возилима КЈП „Златибор“.

A2.5. Повећање ефикасности прикупљања отпада дуж саобраћајнице Београд – Јужни Јадран

- увођење жичаних контејнера на свим одмориштима
- постављање билборда и осталих средстава јавне кампање

Мера 3. Третман отпада

Увођење тремана биоразградивог „мокрог отпада“ под контролу општине Чајетина и КЈП „Златибор“ (компостирање на месту настанка и у централној компостани).

А3.1. У општини Чајетина планира се развој три начина збрињавања биоразградивог отпада:

- у кућним компостерима, у урбаном делу општине, где год је то прихватљиво,

Грађани у својим домаћинствима у урбаној средини могу да формирају мини компостере, односно припремљен уситњен отпад биљног порекла из кухиње, воћњака, баште и травњака (остаци од воћа и поврћа, љуске од јаја, остаци од чаја, кафе, остаци покошене траве и живе ограде, стабљике цвећа и поврћа) који се меша са сувом материјом (лишће, гранчице, слама и сено, иглице четинара, остаци дрвета: пиљевина, струготина, кора и иверје, остаци папира и картона). Такав отпад се одлаже у припремљену посуду смештену на месту заштићеном од ветра и кише, прекрива и оставља наредних 6 месеци да „сазри“, односно да микроорганизми трансформишу биоразградиве материје у производ погодан за побољшање плодности земљишта. Компост маса се током овог поступка контролише: меша, допуњује, обезбеђује јој се количина, влажност и температура како би се спречили нежељени ефекти (плесниност, инсекти или неугодни мириси).

- за исхрану домаћих животиња на сеоском подручју и
- на централној компостани (отпад из колективног начина становања, хотела...)

Процес и продукти комостирања, у централној компостани, биће контролисани од референтних институција, посебно у фази развоја.

Мера 4. Изградња система за безбедно прикупљање посебних врста отпада „ПВО“ и обезбеђење одговарајућих посебних токова у складу са законом

- Истрошене батерије и акумулатори (пријем у рециклажном дворишту и трансфер ка овлашћеном оператеру)
- Отпадна уља – пријем у рециклажном дворишту и трансфер ка овлашћеном оператеру
- Отпадне гуме – пријем у рециклажном дворишту и трансфер ка овлашћеном оператеру
- Отпад од електричне и електронске опреме (пријем у рециклажном дворишту и трансфер ка овлашћеном оператеру)
- Отпадне флуоросцентне цеви које садрже живу – пријем у рециклажном дворишту и трансфер ка овлашћеном оператеру
- ПСБ и ПСБ отпад (трансформаторска уља) – предаја овлашћеним оператерима
- (POPs) – дуготрајне органске загађујуће материје (пријем у рециклажно двориште или предаја овлашћеном оператеру)
- Отпад који садржи азбест (водоводне цеви) – договорити поступак са ЈКП „Златибор Водовод“ приликом планирања замене
- Отпадна возила – предаја овлашћеном оператеру
- Медицински и фармацеутски отпад – (надлежност медицинских и апотекарских установа) – грађани су у обавези да га предају у апотекарским установама
- Амбалажа и амбалажни отпад – амбалажом и амбалажним отпадом управља се у складу са посебним законом. Према плану општине Чајетина амбалажни отпад се сврстава у „суву фракцију“ и у фракцију „комуналног отпада са сеоског подручја“ који се одлаже на прописани начин

- Кабсти отпад из домаћинства (намештај, столарија) – примаће се у посебним контејнерима у рециклажном дворишту и упућивати на коначан третман
- Неинертан грађевински отпад и отпад од рушења грађевинских објеката (амбалажа од лакова, боја, лепкова, стиропор, камена вуна, полиуетанске изолационе пене, столарија...), прихватаће се у рециклажном дворишту у посебним контејнерима до трансфера ка овлашћеним оператерима.

Мера 5.

Подизање нивоа знања, свести о утицају отпада на човека и животну средину, личне одговорности, међусобног поверења и креирање позитивних навика свих учесника у процесу збрињавања отпада

Како ћемо постићи задате циљеве

Примарна селекција отпада на месту настанка је кључна ставка у систему за управљање отпадом. Да би се примарна селекција увела, поред неопходне инфраструктуре за селективно одвајање отпада, потребно је да се становништво укључи у цео систем. Сви морамо бити свесни да је неопходно да променимо своје понашање с овим у вези. То захтева доста труда, али ништа није немогуће када је добробит заједнице на првом месту.

Осмислили смо информативне кампање које ће првенствено бити усмерене на:

- запослене у КЈП,
- запослене у локалној самоуправи,
- образовне институције (од вртића до школа – основних и средњих)
- општу јавност
- становнике општине
- посетиоце током туристичке сезоне
- привреду, посебно на туристичко–угоститељски сектор,
- медије

Циљ информативне кампање је да омогући општини Чајетина повећање квалитета раздвојеног отпада, путем информисања и едукације различитих циљних група о начину сепарације отпада и рециклажи, које би их инспирисало на делање у складу са тим.

Кључне поруке које желимо да пошаљемо:

- **Златибор је туристичка „зелена“ дестинација, сваки појединац би требало да да свој допринос да тако и остане.**
- **Општина Чајетина остварује најбоље резултате у погледу количине прикупљеног отпада на нивоу читаве државе.**
- **Општина Чајетина има циљ да повећа квалитет прикупљеног отпада.**
- **Општина Чајетина унапређује систем прикупљања отпада у сеоским насељима увођењем нових контејнера и компостирања.**

Тарифни систем

Према постојећем тарифном систему обрачун комуналних услуга (сакупљање и депоновање отпада) врши се према m^2 стамбене/пословне површине. Плаћањем комуналних услуга обухваћени су мештани, Чајетине, Златибора, Водица, Смиљанских Закоса и Гајева, док трошак сакупљања и транспорта комуналног отпада са територије сеоских месних заједница пада на терет локалне самоуправе.

Финансијска средства

Финансијска средства потребна за реализацију свих планираних активности ближе су описана у делу 16. Процена трошкова и извори финансирања за планиране активности. Када се погледају извори финансирања, потребна финансијска средства се, највећим делом одређују Буџетом општине Чајетина. Међутим, циљ локалног руководства је да се повећа учешће донаторских средстава, путем аплицирања код домаћих и страних фондова.

Правна регулатива

Правна регулатива у области управљања отпадом на територији општине Чајетина произилази из важећег законодавства, Локалног плана за управљање отпадом на територији општине Чајетина, Одлуке о комуналном уређењу општине Чајетина и Одлуке о управљању отпадом на територији општине Чајетина. Наведеним одлукама дефинисана су права и обавезе правних и физичких лица, у оквиру којих су додељене обавезе и одговорности различитим актерима.

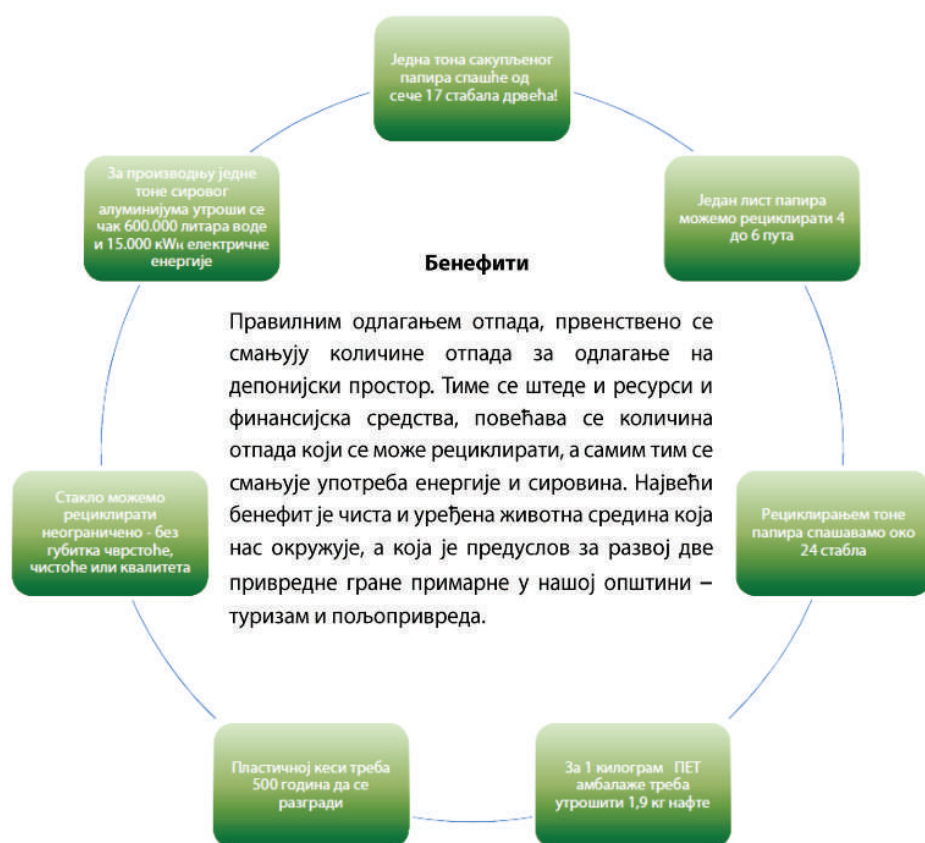
Инвестиције

Како би смо одговорили свим захтевима које корисници у све већем обиму постављају пред нас, у претходном периоду смо улагали у набавку нове механизације и опреме. Набавили смо два камиона кипера, два камиона ауто-смећара, вишенаменску грађевинску машину и за одржавање путева и улица у зимском и летњем периоду, мини-утоваривач „Bob cat“, ауто-цистерну којом смо повећали број возила за прање улица и за довожење пијаће воде у случају несташица, али и у другим ванредним приликама. Затим смо набавили и нови ваљак, трактор и две нисконосеће приколице. Када је опрема у питању, набавили смо око 100 контејнера запремине 1,1 m^3 , 25 контејнера запремине 5 m^3 као и неколико прикључних уређаја.

За набавку набројане опреме, само у претходне две године, издвојили смо око 60.000.000 динара, што је било неопходно како би смо увећали наше техничке капацитете, имајући у виду да се обим посла повећао а број радника смањено. Санирани смо и део несанитарне депоније „Брегови“ за чију санацију је издвојено око 30.000.000 динара. У току је изградња постројења за пречишћавање отпадних вода на Златибору чија изградња кошта око 4,5 милиона евра. Допринос овог постројења квалитету воде на златиборском подручју је немерљив.

План такође обухвата велике инвестиције у области управљања отпадом (ближе описане у поглављу број 16. Локалног плана за управљање отпадом општине Чајетина) што представља веома амбициозан подухват за нашу локалну заједницу, али и велико улагање у нашу будућност, и будућност генерација које долазе.

Веома је важно да знамо да редовним плаћањем доспелих обавеза за комуналне услуге грађани директно утичу на одрживост система за сакупљање и транспорт отпада, али и на динамику обнављања комуналних возила и опреме. Морамо бити свесни да ако не улажемо данас, за десет година све ће нас више коштати. Планом је предвиђено да систем управљања отпадом буде заокружена целина, да буде самоодржив и функционалан. Нашим улагањима данас, решавамо проблеме из „корена“, па нећемо беспотребно користити средства да санирамо последице до којих би у супротном могло да дође.

Пластика

У овај материјал пакујемо готово све и пластика је постала сасвим уобичајена појава у модерном свету. Сваке године људи потроше 1,6 милиона буради уља само да би направили пластичне боце. С друге стране, природи је потребно око 1000 година да разгради један пластични предмет, док је за пластичну кесу потребно око 240 година.

Конзерве

Сваког минута у САД се рециклира преко 120.000 алуминијумских конзерви. У исто време, на свака три месеца Американци баце толико конзерви, да би могли да саграде неколико авиона. Алуминијуму треба између 80 и 200 година да се у потпуности разгради.

Стакло

Иако је рециклажа овог материјала веома једноставна и као поступак се користи топљење, ипак, стакло се неретко баца. Стаклу треба неколико милиона година да се разгради, а неки стручњаци сматрају да оно уопште не може да се распадне.

Папир

Папир је материјал који се највише рециклира, а њему треба између две и шест недеља да се разгради.

Органски отпад

Иако многи сматрају да бацање хране најмање угрожава животну средину, ипак треба имати на уму да на пример, љусци поморанце треба шест месеци да се разгради, док јабуци или банани треба око месец дана.

Да ли сте знали да за само једну годину произведете и до 130 килограма амбалажног отпада? Можда се не чини много, али за већи град од 100.000 становника то је 13.000 тона амбалажног отпада годишње.

Надзор и праћење планираних активности и мера

Надзор и праћење планираних активности ће показати да ли су акције из Плана постигнуте и да ли је управљање отпадом уређено у складу са Стратегијом.

Успешност реализованих мера и активности из Плана прати се индикаторима (количина генерисаног комуналног отпада на годишњем нивоу; удео рециклиране количине по врсти амбалажног материјала, укупна количина произведеног биоразградивог отпада на годишњем нивоу, количина биоразградивог отпада искоришћеног за компостирање...) који указују на количину смањења отпада и квалитет одабраних мера.

Потребно је изградити годишњи извештај о имплементацији Плана са кратким приказом развојног Плана за наредну годину, што ће осигурати да План остане актуелан. На тај начин ће се утврдити напредак и истакнути кључна питања која треба разматрати у наредном периоду. Циљ усаглашавања и ревидирања је провера најбољих прихватљивих опција за животну средину зависно од социјалног, економског, технолошког и институционалног развоја, који треба да доведе до побољшања начина поступања са отпадом.

Локална самоуправа је дужна да обезбеди услове за спровођење Плана и да именује надлежне органе који ће да надзиру његово спровођење.

ЗАКЉУЧАК

План управљања отпадом општине Чајетина за период (2019 – 2028) је, пре свега, произашао из анализе позиције општине Чајетина у РЦУОД, а у оквиру закона Републике Србије, националних циљева о отпаду и све већих обавеза у том смислу које се преносе на локалне заједнице.

Основни циљ Плана који се преваходно односи на стварање трајних и одрживих услова за обезбеђење квалитетне животне средине грађана општине Чајетина и свих њених посетилаца има за претпоставку значајне измене концепције збрињавања свих врста отпада које настају у урбаном, сеоском, туристичком и транзитном делу општине.

Ове измене се односе на:

- развој комуналне инфраструктуре, набавку комуналне опреме, развој технолошких поступака у збрињавању свих врста отпада, стицање навика свих учесника у стварању и збрињавању отпада, као и на расподеле одговорности свих заинтересованих страна, посебно у вези са повећањем личне одговорности и одговорности правних лица.

У том смислу учесници у изради овог плана имају и јасне задатке да у наредном периоду обезбеде потребну комуналну инфраструктуру, одговарајућу опрему, одговарајућа технолошка знања, правно регулаторни оквир у складу са одговорностима и инструменте заштите, те да обезбеде сталну едукацију свих учесника са циљем стварања адекватних навика и повећања одговорности.

Радна група је свесно поставила високе циљеве са идејом да повећа ниво мобилности свих заинтересованих страна на предузимању, планом дефинисаних мера и на реализацији планираних активности.

ДА НАМ САВЕСТИ
БУДЕ ЧИСТА
ОКОЛИНА
НЕКА БЛИСТА!

Израду ове брошуре помогла је Влада Шведске кроз Програм
"ПОДРШКА ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА У СРБИЈИ НА ПУТУ КА ЕУ - ДРУГА ФАЗА"
Садржај брошуре је искључиво одговорност општине Чајетина